

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!

The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium



Kupujte VOJNE BONDE!

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MARCH 31, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 74

VELIKE ZMAGE V AFRIKI; NEMCI BEŽE PROTI SFAXU

Rommel je zopet prepustil veliko število Italijanov njihovi usodi, da reši svojo lastno kožo.

NEMCI DOZIVLJAJO PORAZ ZA PORAZOM

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 30. marca. — Angleška osma armada je zavzela glavni in strateško najvažnejši tuniški mesti Gabes in El Hamma ter je potisnila razbito Rommelovo armado še dalje proti severu.

Iz glavnega stana generala Eisenhowerja naznanjajo, da je bilo tekom zadnjih desetih dni zajetih 8.000 ujetnikov oziroma 13.000 ujetnikov. Zavezniški borci nenehano napadajo sovražnikove komunikacijske črte in ameriške, francoske ter angleške čete stalno napredujejo v severni in centralni Tunisiji.

Churchill: Osišče doživelo velik poraz
LONDON, 30. marca. — Premier Winston Churchill je izjavil danes v angleški nižji zbornici, da je doživelo osišče v Tunisiji iz izgubo Gabesa in El Hamme ogromen poraz.

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 30. marca. — Utrajane in zbite čete maršala Rommela so se pričele umikati

na sever, ko so bile vržene iz Gabesa in El Hamme, proti Sfaxu, pri čemer imajo tesno za petami zmagovito angleško osmo armado, dočim jim ameriške čete ogrožajo levi bok.

VELI ZNAKI KAŽEJO, DA JE INVAZIJA EVROPE PRED PRAGOM

Londonska vlada je proglasila deset milijard angleške obali za vojno zono. — Nemški radio opozarja nemško ljudstvo na skorajšnji invaziji zaveznikov.

LONDON, 30. marca. — Zavezniški opazovalci položaja naznanjajo, da koncentrirajo Velika Britanija, Zedinjene države in Kanada velike mase vojaštva za kopno, zračno in pomorsko invazijo evropskega kontinenta.

Diverzijsko izkrcanje
Glavno izkrcanje zaveznikov bo najbrže izvedeno v Norveški in Grčiji, toda istočasno bodo izvedene invazije kontinenta. On je govoril v množini — "invazije" ter ni rekel "invazija".

Churchillova izjava
Angleški premier Churchill je delavno v svojem govoru javno izjavil, da bodo še letošnje leto izvedene invazije kontinenta.

SINTETIČNI KAVČUK
BATON ROUGE, La., 30. marca. — Danes je pričela tukaj obratovati prva tovarna, kjer bodo pričeli izdelovati iz petroleja sintetičen ali umeten kavčuk za obode vojaških vozil.

Uspesh predstave "Vrnitev"
Preteklo nedeljo so Progressivne Slovenke, krožek št. 3 podale krasno dramo "Vrnitev", ki je po vseh ozirih lepo izpadla.

Balkan čaka invazije
V slučaju, da vdoro zavezniki v Grčijo, bodo našle v svojem pohodu skozi Jugoslavijo proti Nemčiji že nanje čakajoče jugoslovanske partizane in tudi druge uporniške čete.

PORAZ RUMLOVEGA NAČRTA

WASHINGTON, 30. marca. — Poslanska zbornica je danes z 215 glasovi proti 198 odklonila Rumlov davčni načrt. To glasovanje je pomenilo prvo zmago demokratov v zasedanju 78. kongresa.

Republikanci so trdno stali za tem načrtom, da ga spravijo skozi, dočim so bili demokrati prav tako trdno odločeni, da ga porazijo.

Kampanja Rdečega križa bo zaključena nocoj o polnoči

Danes še vedno lahko prispevate svoje doneske. — Ako jih še niste, storite to takoj!

Ljudje ki vodijo kampanjo Rdečega križa napovedujejo, da bo danes dosežena kvota \$1.780.000, ki je bila določena za mesto Cleveland in okolice. Do večeraj je bila nabrana vsota \$1.679.041.

To pomeni, da je treba sedaj nabrati manj kakor \$101.000, da se doseže določeno kvoto. Kampanja za Rdeči križ bo zaključena nocoj o polnoči.

Da se ojašja delo nabiralec, bo ostal glavni stan, ki se nahaja v poslojpu War Service centra na Public Square-u, odprt nocoj do devetih, kakor je bil tudi večeraj.

Prav tako bodo ostale danes odprte kočice po prodajalnah in v veži Union Commerce poslojpa, kjer bodo ljudje lahko še v zadnjem trenutku izročili svoje prispevke.

Brazilijska vlada se je odločila poslati preko morja svojo ekspedicijsko armado.

RIO DE JANEIRO, 30. marca. — Brazilijska vlada se je odločila aktivno poseči v vojno, in ako se ne pojavijo kake nepredvidene zapreke, bo poslala čimprej preko morja brazilijska ekspedicijska armada.

Logično bojišče za brazilijske čete, ki bi obstajalo iz letalstva, pehoté in mehaniziranih edinic, bi bila Afrika. Ako bi zavezniki že eliminirali osišče iz Afrike ob času, ko bi bila brazilijska armada pripravljena za odhod, pa bi šle brazilijske čete na kako drugo bojišče.

General Eduardo Gomes, poveljnik brazilijske zračne sile, se že nahaja v Afriki, kamor je prišel kot opazovalec na povabilo zaveznikov. Po vsej priliki bo on poveljeval brazilijski zračni sili.

Agitacija za aktivno udeležbo Brazilijske vojni, se je pričela letošnje leto, ko so prinesli vodilni brazilijski listi svoje uvodnike glede aktivne soudeležbe brazilijskih čet v vojni. Vladni krogi so prepričani, da bo aktivna soudeležba Brazilijske vojni visoko dvignila njen prestiž v latinski Ameriki.

Angleški in turški državnik



Levi na sliki je angleški premier Churchill, ki se rokuje s turškim predsednikom Inonujem. Na sredi pa stoji turški minister zunanjih zadev M. Saracoglu.

Angleški bombniki so bili zopet nad Berlinom

Tekom treh noči je bil to že drugi napad na Berlin, kjer so povzročile bombe ogromno škodo.

DONDON, 30. marca. — Snoči je stotine angleških štirimotornih bombnikov zopet bombardiralo Berlin, ki je bil še vedno zavrt v oblake dima od požarov, ki so jih povzročili angleški bombniki tekom prvega napada, ko so 48 ur poprej vrgli na mesto nad 9000 ton bomb.

Pri tem napadu je bilo izgubljenih 21 bombnikov, kar pomeni, da se je udeležilo napada najmanj 400 bombnikov. Po vsej priliki je bilo ob zadnjem napadu vrženih na Berlin nad 1.000 ton bomb.

Istočasno so manjše formacije angleških bombnikov bombardirale druga nemška mesta v Porurju, pri čemer je bilo izgubljenih 12 bombnikov.

Berlinske oblasti so pričele pozivati vse berlinske meščane k reševalnemu delu.

Radio Vichy poroča, da so ameriški bombniki, ki so v nedeljo napadli francosko mesto Rouen, porušili več sto poslojpi in da je tisoče oseb brez doma.

KARDINAL UMRL

LONDON, 30. marca. — Kakor poročajo iz Rima, je tam umrl kardinal Ermen Egildo Pellegrinetti, ki je bil star 67 let. Kardinal je podlegel operaciji na notranjih uljesih, kateri se je podvrgeval v sredo.

Koncert Glasbene matice

To pesem bo izvajal zbor "Glasbena Matica" na koncertu v nedeljo, 4. aprila v Slovenskem narodnem domu.

TONE SONCE, TONE...
Tone sonce, tone za večerne gore, z njim le moja toga vtiniti ne more.

Zjutraj sonce vstane lepše še žareče, z njim pa radost meni vstati nikdar neče.

Toni, sonce, toni, drugim topi boli, njim na srečo vstajaj, če zame nikoli.

S. Gregorčič.

Gasilci zahtevajo odstranitev dr. Zupnika

Dr. Zupnik pravi, da bi morale plačevati kompenzacija v industriji poškodovanim gasilcem in policistom industrijske družbe, ne pa davkoplačevalci.

Štirideset uradnikov gasilskega departamenta v Clevelandu je snoči zahtevalo odstopanje dr. Joel V. Zupnika z njegovega položaja kot načelnika penzijskega odbora gasilskega departamenta.

Skupina dvomi v dr. Zupnikove kvalifikacije ter izjavlja, da je izzval nevoljo med častniki in gasilci departamentu s svojo podporo legislacije, ki ni v korist gasilcev in njihovih rodbin.

Ta zakonodaja, ki jo je sprejel odbor pred šestimi tedni, prepoveduje gasilcu pridobitveno udejstvovanje v industriji ter mu ne dovoljuje sprejemanja odškodnine ali podpore za poškodbe, ki bi jih dobil pri takem delu.

Dr. Zupnik pa pravi, da davkoplačevalci in penzijski sklad ne bi smeli plačevati kompenzacije policistom in gasilcem, ako so slednji poškodovani pri svojem delu v industriji. To kompenzacija naj bi plačevala družbe, pri katerih so omenjeni zaposleni.

Dr. Zupnik je dve leti načelnik penzijskega odbora gasilskega departamenta ter že 14 let član penzijskega odbora policijskega departamenta.

Dr. Zupnik je izjavil, da je pri industrijskih delih zaposlenih kakih 100 gasilcev in prav toliko policistov.

VLAK SKOČIL S TIRA

WARREN, Pa., 30. marca. — Sedem milijard od tukaj je skočil s tira osebni vlak Pennsylvania železnice, pri čemer je bilo več oseb ranjenih, ena med njimi nevarno.

S tira je skočila lokomotiva s sedmimi vagoni, dočim se je nekaj ostalih vagonov prevrnilo na tiru.

Nesreča se je primerila nekaj minut pred sedmo uro zjutraj.

25 TON KAVE ZGORELO

COLUMBUS, O., 30. marca. — Nocoj je nastal ogenj v skladišču Andrus-Scofield Co., kjer je zgorelo 200.000 funtov "pinacev," 50.000 funtov kave in 20.000 funtov sladkorja.

V APRILU BODO POZVANI K VOJAKOM POROČENI MOŽJE

V vojaško službo bodo pozvani najbrže tudi oni, ki so se poročili pred uveljavljenjem vojaške dolžnosti.

MOŽJE Z OTROCI ZA ENKRAT SE NE BODO POZVANI

Najmanj 28 draftnih odborov izmed 51 v Cuyahoga okraju bo pričelo pozivati k vojakom poročene može, ki so se poročili celo že poprej, preden je postala njihova selekcija nujna, ki pa niso imeli pred napadom na Pearl Harbor še otrok.

Aprilske kvote vpoklicancev
Ti poročeni može pridejo v aprilske kvote. Poleg prvotnih 28 odborov, ki so se izjavili, da bo potrebno klicati k vojakom poročene može, so se potem oglašili še trije nadaljni odbori, in sicer 12, 19 in 27.

Odbori, ki so izjavili, da bodo pričeli klicati poročene može, so sledeči: 5, 8, 9, 14, 16, 21, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 50 in 51.

Dvajset odborov poroča, da bo večina vpoklicanih v območju njihovih odborov sestojala iz samskih moži, ki nimajo odvisnih ljudi.

Može z otroki ne bodo še pozvani
Večina draftnih odborov je mnenja, da vsaj še tri mesece ne bo potrebno klicati v vojaško službo moži, ki imajo otroke.

Boji ob Doncu in pred Smoljenskom

Pred Smoljenskom je silno blato, toda Rusi počasi in vztrajno še vedno napredujejo.

LONDON, 31. marca. — Nemci so večeraj besno napadli ruske postojanke ob Doncu, proti katerim so vrgli tanke in artilerijo, toda Rusi so s protinapadi zlomili nemške napade.

V tem napadu so izgubili Nemci 500 vojakov, ki so bili ubiti, in razbitih je bilo 22 njihovih tankov ter 10 topov.

Ruski letalci in antiletalski topovi pa so sestrelili 15 nemških letal.

V tej junaški defenzivni bitki je poveljeval Rusom general Simonov.

Na fronti pred Smoljenskom, kjer je sedaj silno blato, Rusi vseeno počasi, toda vztrajno prodirajo. Večeraj so zopet zavzeli neko silno utrjeno točko, ki je branila dostop do tega ozemlja. Rusi poročajo, da so zavzeli tudi neki drug obljuden kraj, kjer so ubili 200 Nemcev.

Nov grob

Po šest-mesečni bolezni je je snoči preminil v Charity bolnišnici rojak Anton Smole, stanovno na 6201 Dibble Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Najdba dveh trupel v avtomobilu

V bližini Hudsona so našli snoči v nekem avtomobilu mrtva Lucille Marie Daprano, 23 let staro dijakinjo Kent State vseučilišča, in 55 let starega George W. Reynoldsa, ki je bil glavni kuhar v Twin Lakes Country klubu, kjer je bila mladenka zaposlena del dneva kot strežajka v restavraciji. Kuhar Reynolds je bil zamorec.



Naši fantje-vojaki

V vojakom je odšel Anthony Gole, sin družine Mr. in Mrs. Anton Gole, 911 E. 232., Euclid, O. Njegov naslov je: Pvt. Anthony A. Gole, 65th Chemical Depot Co., 3rd Prov. Reg't, U. T. C., Camp Sibert, Alabama.

Nemške priprave za bodoče dogodke na Balkanu

Nemci pripravljajo pomladno ofenzivo proti partizanom, da se zaščitijo pred sredozemskimi razvoji.

ANKARA, Turčija, 29. marca. — Danes poročajo o večjem obsegu bitk med jugoslovanskimi partizani in nemškimi četami ter o prihodu novih nemških čet v Beograd.

V severni Srbiji so partizani porušili neki železniški most. V južni Srbiji pa se partizani bore na 35 milj dolgi fronti med Nišem in Pirotom proti Nemcem in Bolgarom.

Balkanski opazovalci tolmačijo prihod nemškega vojaštva na Balkan kot priprave velike nemške pomladne ofenzive proti partizanom.

Ti viri naznanjajo, da je nemški general Fritz von Mannstein, vrhovni poveljnik nemških čet na Balkanu, izjavil, "da v oči gled bližajočih se dogodkov v Sredozemlju, je absolutno potrebna zaščita notranjosti Nemčije."

LONDON, 29. marca. — Brozjavka iz Stockholma sovjetski agenciji Tass naznanja, da je tekom preteklih treh mesecev dezertiralo od nemške garnizije v Narviku na Norveškem 1.200 nemških vojakov, ki so pobegnili v norveške gore, kjer tvorijo zdaj oborožena krдела.

Zmaga A. F. of L.

Delavci forge divizije v Park Drop Forge Co., kjer je bil nedavno dva dni trajajoč štrajk, so večeraj odglasovali, da ostane unija, ki pripada Ameriški delavski federaciji, še nadalje njihova edina posredovalna agencija v tovarni.

Oba sta bila ustreljena z 22-kalibrskim revolverjem, ki so ga našli v avtomobilu. Najbrže je kuhar ustrelil najprve mladenko, potem pa sebe. Ali je bil motiv dejanja ljubezenska afera ali kaj drugega, ni še znano. Mladenka je bila iz Clevelanda ter je stanovala na 2423 E. 13. St. Kuhar Reynolds je bil oženjen.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

LJUDSTVO NAJ SODI!

II.

Iz našega včerajšnjega uvodnika v katerem smo razpravljali o nazorih Rev. Trunka, ki jih ima glede partizanov, je razvidno, da Rev. Trunk ne drvi za partizani čez drn in strn—saj je zapisal o njih marsikaj nelepaga in tudi netočnega—vendar pa si prizadeva biti v svojih izjavah pravičen in objektivni. Z ozirom na njegovo razpravo bodo tem bolj zanimive ugotovitve, ki jih je napisal o partizanih in Adamiču drug slovenski duhovnik, Trunkov stanovski tovariš, newburški župnik in kanonik.

V "Newburških novicah," ki jih piše za tukajšnji sosedni lokalni list baje župnik newburške slovenske cerkve, kanonik Oman, pravi med drugim:

"Pa kakor je krik ubogih žrtev izpod tujčeve pete pretresljiv, je nepopisno strašnejši oni vik in krik, ki ga iztisne iz uboge žrtve bratomorivce, partizan. Menim, da poznejši rodovi ne bodo hoteli ali pa ne bodo mogli umeti, kako bi kaka stvar mogla postati tako brezsrčna, tako sadišična, tako peklenško, hudičevo sovražna svojemu lastnemu bratu, da bi se mogel nasičevati ob njegovih mukah in stiskah. Partizan ni več človek, ampak je obsedenelec, iz katerega sam peklenšček govori, bruha in dela. Vse to se vidi iz tega, kar so delali ruski komunisti nad svojim lastnim narodom, in kar delajo danes slovenski partizani po Sloveniji." (Ako so ruski "obsedenci" in "peklenščiki" res tako strašno mučili ruski narod, kakor ugotavlja "novičar," zakaj se potemtakem ruska armada in rusko ljudstvo tako besno bori za obrnitev svojega družabnega in socialnega sistema? Zdaj ima najlepšo priliko za strmoglavljenje sovjetov. Čemu ne odpre sovražniku vrat na stežaj, mesto da se proti njemu tako besno bori na frontah in za frontami? Uredništvo.)

"Kaj potem glede onih, ki se s partizani strinjajo in jih v njihovih več kot zverinskih početjih bodrijo, in jim pošiljajo kabelne v odobravanje bratomorskega zločinca? Kaj pa glede teh? Ali niso potemtakem tudi oni bratomorci? Da, so! (Rev. Trunk pa pravi v svojem članku: "Večina, izgleda, se nagiblje na stran partizanstva, bolj, na stran partizanov, neki ne vedo, kam naj bi stopili, le peščica je zoper partizanstvo." Kako je torej to, da se večina našega naroda tukaj strinja s partizani, ako so slednji sami obsedenci, bratomorci in peklenščiki, za kakršne jih slika "novičar"? Od kdaj je postal naš ponižen, usmiljen in bogaboječ narod v Ameriki tako krvoločni? Morda bo "novičar" pojasnil in rešil to uganko. Uredništvo.) "In mi Slovenci v Ameriki imamo take Judeže in izdajavce med seboj." (Kar se nas večinoma strinja s partizani in njihovimi borbami, obstoji torej večina našega naroda v Ameriki iz "Judežev" in "izdajavcev." Uredništvo.)

Kar se tiče našega ameriškega pisatelja Adamiča, vprašuje newburški župnik, kdo mu je dal pravico govoriti v imenu Slovencev v Washingtonu, kakor bi ne vedel, da mu je dal to pravico CELOKUPEN SLOVENSKI NAROD V AMERIKI, ki ga je imenoval potem svojih predstavnikov v Slovenskem-ameriškem narodnem svetu, kateri so prihiteli na Slovenski kongres ob obali Atlantika do Pacifika, za častnega predsednika SANSa! V prizadevanju poniževanja in omalovaževanja tega našega velikega moza je šel newburški župnik celo tako daleč, da se je kakor zlobno pobalinsko seme zaletel celo ob njegovo krščansko in slovensko ime ter si prizadeval narediti iz Adamiča—"A DAM ITCH"—a!... Drug slovenski župnik, Rev. Trunk, pa pravi o Adamiču: "Louis Adamič je najbistrejša glava v Ameriki, on ni komunist, ampak histvo partizanstva je zadel, in PRAVILNO pojmuje revolucijo, novo revolucijo partizanstva..."

Leadvillskemu slovenskemu župniku je Adamič "najbistrejša glava v Ameriki," newburškemu župniku pa je "A DAM ITCH". ... s katero psovko je newburški župnik zaključil svoj izbruh sovraštva proti Adamiču, proti partizanom in proti večini slovenskega naroda, ki s partizani

simpatizira in ki smatra Adamiča za svojega največjega moza, s kakršnimi se v Ameriki ne morejo ponášati niti pripadniki drugih, mnogo večjih narodov! Ker pravijo, da konec delo krasi, zato je tudi newburški novičar z zlobno razčlenitvijo Adamičevega imena sebi in svoji mržnji dostojno ovenčal svoje izbruhe ter pritisnil nanje pečat svojega nekrščanskega fanatizma.

Kakor vedno, se mi tudi zdaj sklicujemo na vrojen čut inteligentnosti in poštenosti našega naroda, ki naj sam sodi, koliko iskrenosti more biti v besedah o krščanski ponižnosti, o ljubezni do bližnjega in o krščanskem odpustanju svojim sovražnikom, ako prihajajo take besede iz ust moza, ki je bil zmožen, nagraditi take nekrščanske psovke na rovaš svojih slovenskih soljudi!...

UREDNIKOVA POŠTA

Nadaljno poročilo darovalcev za Rdeči križ

Cleveland, Ohio. — Sledenci so darovali za Rdeči križ: Po \$25 Društvo sv. Ane št. 4 S D Z; društvo št. 14, SDZ — Cleve-landski Slovenci; društ. št. 162 KSKJ Marije Magdalene; dr. št. 137 SNP Napredne Slovenke in Mr. in Mrs. M. S. Beros.

Po \$10.00: St. Clair Grove št. 98; Louis Erste, E. 68 St.; Race Dairy; Mary in John Zaverl; Pauline Stampfel; August Hafner in F. F. Birk, Superior E. 55th St. — Stanley Prijatelj E. 68th St. \$8.00.

Po \$5.00: Honor Guards S. D. Z., Tončka Jevnik, John Susnik, Klub Slov. narodnih noš, Rosedale Dairy, Marolt Cafe, Dr. Vincent Opaskar, Mr. in Mrs. A. Zalnick, Frank Mramor St. Clair Ave., Anton Ljubi, Bliss Ave., John Gustincic, Wickliffe, O., St. Catherine št. 29 SZS, John Simoncic, Mrs. F. Šraj E. 68 St., Mr. in Mrs. Konan, Bonna Ave. John Potokar, Tillie Boston, John Marzlikar, Joe Vidmar St. Clair and E. 55 St., Benno B. Leustig, Louis Majer in Math Braidich st.

Vsem, ki ste darovali za to slovekoljubno akcijo, se vam ojojlo zahvaljujem v imenu

Rdečega križa. Ako še niste darovali, se vas prosim, da se ustavite pri North American banki ali pa v uradu Slovenske dobrodelne zveze, in oddaste vaš dar. Poročilo posameznih nabiralcev vam podam v kratkem.

Za Rdeči križ
 Josie Zakrajšek,
 načelnica 23. varde.

Različne vesti iz Balkana

Rumunija

NEW YORK, 16. marca (AP) — Rumunska vlada je izjavila, da vojna z Rusijo zahteva ogromno moštva ter je razpisala posebne nabore mladeničev, ki bi bili sicer vpoklicani šele leta 1944, 1945 ali 1946.

Sovjetska častniška agencija Tass poroča, da Nemci zahtevajo od Rumunov 7 do 8 divizij.

V rumunski prestolnici je prišlo zaradi te mobilizacije do novih izgrediv. Nemško vojaštvo je v nekaterih ulicah v Bukarešti zgradilo barikade, a policija je utrdila nekatera javna poslopja.

Del prebivalstva Bukarešte je že evakuiran iz bojazni pred zračnimi napadi.

MOJE ŽIVLJENJE MED GORILAMI

Prof. Richard L. Gardner je glasov kot nižje stoječe opice. Te opice izgovarjajo cele besede ter imajo jezik, ki obsega nekako dvajset besed.

Spolšno prevladuje navada, da se označuje z besedo opičo vse one živali, ki kažejo podobnost s človeškimi bitji. Navadna nizkostoječa opica pa je prav tako malo podobna višji kot je podoben konj kravi. Razlika obstoja predvsem v telesnem stroju. Nižjestoječe opice imajo ponavadi repe, višjestoječe nikdar. Med višje opice je šteti štirinamreč šimpanza, gorilo orangutanga in gibona.

Najvišjestoječa opica med temi je šimpanz, tako glede podobnosti s človekom in glede svoje inteligence. Za njim pride gorila, nato orangutan in končno gibon.

Vsaka vrsta ima svoj lastni jezik. Besed, katere izgovarja šimpanza, ne razume gorila. Ker je šimpanz najvišje stoječa opica, so ga imenovali domači belega človeka iz džungle. Od gorile se razlikuje tako telesno kot duševno. Ne kot šimpanz je gorila skrajno divja. Najbolj krvoločna je med temi opicami in najtežje jo je ukrotiti. Bolj aktivna kot orangutan in veliko bolj inteligentna. Orangutan je zelo neroden in bedast. Kljub temu pa je videti, da je gorila glede svojih duševnih možnosti precej visoko stoječa. Med posameznimi gorilami je opaziti bolj enakomeren okus kot pa med šimpanzi, ki so zelo različnega temperamenta in okusa naprimer tako kot človeška bitja.

Mislite si mogoče žival, koje noge in roke ter hrbet so pokriti z dolgimi črnimi lasmi, do-

lim je telo rumenkasto belo. O-braz je črn, oči velike, temne in izrazite. Ušesa so oblikovana kot človeška ter leže ob glavi.

Kadar je gorila presenečena, pokaže spodnja ustnica rdeč pas kot ga je opaziti pri človeških bitjih. Kadar pa je razjarjena, pokaže zobe, ki so slični človeškimi, dasiravno so veliko večji in močnejši. Mislite si nadalje, da je ta žival visoka nekako šest čevljev in da vzdržuje svojo težo od dvesto do tristo funtov s tem, da se oprije-ma vršičev grmovij ali spodnjih drevesnih vej ali pa, da se pomika naprej po vseh štirih. To je gorila.

Ko sem sklenil študirati gorilo v njenem domačem kraju, sem si izbral mesto v Ferand Vaz, v francoskem Kongu, v srcu džungle. Tam sem prvič videl divjo gorilo. V dotičnem kraju sem si postavil svojo kletko, napravljeno iz močne je-klene žice. Tako zavarovan sem lahko opazoval gorilo na kratko razdaljo, ne da bi me pri-tem motila kaka misel na var-nost. V tej kletki sem bil varen pred vsako živaljo, razen pred podvijanimi sloni.

Da dobim boljši pogled na te živali, ki bi slučajno prišle na pot, sem izsekal skozi gosto vejevje pet majhnih predorov ter sem vsled tega lahko opazil vse, kar se je godilo v grmovju. V tej kletki sem imel vsled tega izvrstno priliko študirati gorilo v njenem naravnem stanju.

Pes, ki je pripadal neki domači vasi, se me je privadil ter me pogosto obiskal v moji kletki. Nekega popoldne je prišel nekako ob treh in dal sem mu kost, katero sem vrgel skozi kletko par korakov vstran. Pes jo je pograbil ter jo pričel glo-dati, tam kjer je ležal. Pes je bil ravno pred odprtino enega izmed predorov, katere sem iz-sekal v goščavi.

Naenkrat pa sem zapazil, da se nekaj premika z nasprotni strani. Bila je velika ženska gorila, ki je nosila na hrbtu mladiča. Ko sem jo prvič zagledal, je bila oddaljena od mene več kot trideset čevljev. Splazila se je ob robu grmičevja ter opa-zovala psa, ki je glodal kost. Njeno premikanje je bilo tako rahlo, da ni bilo mogoče čuti nobenega susterja listov. Šla je par korakov naprej, počepnila ter se previdno ozrla na psa. To je storila večkrat.

Očividno je bil njen namen napasti psa in način, kako se je bližala ni dajal nobenega dvoma glede spretnosti, s ka-ler bo napadla ubogo žival. Vsako gibanje je bilo ideal pre-vidnosti in zavratnosti. Njen o-braz je imel izraz napetosti, a tudi divjosti. Pes je še ni zapazil, kajti preveč je bil zaposlen s kostjo. Jaz ga nisem mogel posvariti ter ga tudi nisem ho-tel, kajti s tem bi prepočil tu-di gorilo.

Gorila se je nato pričela hit-ro približevati psu, ki je še vedno ni opazil. Ko je dospela na razdaljo približno štirih jar-dov od nje, sem sklenil prekiniti vés prizor. Napel sem pe-telina na puški in tozadevni ro-pot je obrnil njeno pozornost name. Mislim, da je gorila šele tedaj zapazila mojo navzočnost. Takoj se je vstavila, obrnila svoje telo proti kletki ter sedla. Ozrla se je name s takim po-gledom, da sem skoraj obžalo-val svoje dejanje. Tako je sede-la celih dve minuti ter strmela vame kot začarana. Opazil ni-sem nobenega znaka jeze ali strahu, temveč samo presene-čenje. Videl sem, kako so nje-ve oči motrile le mene od nje-do glave. Opazovala me je ta-ko natančno kot da me hoče kupiti. Nato se je zopet obrnila proti psu, ki je še vedno glodal kost. Končno je pričela gledati,

kam naj se umakne. Dvignila se je ter pričela plezati nazaj, a zmerno naglico. Ni bežala, a vendar ni izgubljala nobenega časa. Parkrat se je ozrla na-zaj, da vidi, če je kdo ne zasle-duje.

Nobenega glasu ni dala, od sebe ter se skrila v grmovje povsem tiho. V moji navzoč-nosti se je mudila nekako štiri mi-nute. Mesto, kjer je stala moja kletka, se je nahajalo v srcu o-zemlja, kjer prebivajo gorile. To ozemlje je vlažno-vročje, ki leži le par čevljev nad morskó površino ter je polno bacilov in nevarne mrčesi. V tem ozemlju je najti veliko število goril. Tekom številnih let, ko sem iskal gorile, sem spoznal, da so še nadaljna središča, kjer pre-bivajo številne družine goril. Dognal sem tudi, da so pred-vsem klimatične razmere, ki do-ločajo njihovo bivališče. Gorila živi v pokrajini, ki je okužena od mrzlice, sovražnice vsakega človeka. V čistem ozračju ne more dolgo živeti nobena. Glede goril kroži mogoče več napa-čnih sporočil kot glede katereko-li druge živali. Po navadi mi-slijo ljudje, ki so videli gorilo v muzeju, da je to žival, ki ima svoja usta vedno na široko od-prta in ki ima svoji roki vedno dvignjeni kot rokoborec. Skoraj vsi potniki, ki so se vrnili iz Af-rike, so pripovedovali povesti, kako so komaj ušli napadu go-ril. Vedno se ponavlja stara vo-vest, kako se tolče gorila po svojih priših in kričih. To se vrši še od onega časa, ko je belec prvič zagledal gorilo pred ne-kako sedemdesetimi leti.

Ni mogoče pošteti števila puškinih cevi, katere so počika-le gorile in te puške bi napol-nile cel arzenal. Resnica pa je ta, da gorila le redkokdaj na-pade človeka, razen, če se jo draži ali če se boji za varnost svoje družine.

Ko sem živel v Ferand Vaz, ter študiral navade opic v ta-mošnjem kraju, sem sklenil, preseliti se v neko drugo ozem-lje, ki je ležalo nekako šestde-set milj vstran. Želel sem si iz-brati dobro mesto v džungli, da napravim tam vrt. Vedel sem dobro, da bodo prišle opice v ta vrt krast sadeže in zelenjavo. To mi bo dalo priliko, da jih o-pazujem.

Z dvema domačima vodniko-ma sem odšel v džunglo. Na-stanili smo se v neki domači vasi ter pustili tam svoje zalo-ge. Nato smo odšli v divjino. Na milje in milje naokrog so nas obdajali gozdovi. Pričeniši zjutraj, smo prodrli v gozd v globino sedmih milj. Tedaj pa smo zadeli na mesto, ki je bilo naravnost idealno za kak vrt.

Na eni strani zelo plitve in ozke reke so bili trije akri bo-gate zemlje, ki bi lahko proiz-vajala vsakovrstne sadeže. Skle-nil sem postaviti na tem mestu svojo hišo. V svoji domišljiji sem si še iziskal, kako bom se-del pred hišo ter opazoval opi-ce, ki bodo jedle proizvode mo-jega vrta.

Hotel sem se vrniti nasled-njega dne z večjim številom do-mačinov, da izčistim dotično o-zemlje. Moja dva vodnika sta takrat ravno počivala, in jaz sem se pripravil vrniti se v taborišče.

Ravno, ko sem si prižgal svojo pipico, sem zapazil z ro-bom svojega očesa nekaj črne-ga, kar se je pomikalo ob ro-bu gozda. Obrnil sem glavo ter opazil gorilo.

Prišla je iz gošče na drugi strani potoka, nekako deset jardov proč od nas. V istem ca-su se je prebudil eden vodnikov ter pokazal s prstom na žival. Gorila se je dvignila ter stala kot človek. Nikdo izmed nas se ni premaknil. Gorila je bila do-

ŠKRAT



NA DOMAČI FRONTI
 Ravno sedaj, ko pobiram po-pise, da ponovno izvolimo našo ga župana Franka J. Laušca,

polagam m svojo aplika cijo, da grem z njim v London, da bi nosil tiste kufce, pa fotografira bi ga lahko, če med tem ne dobi sobe, da se poselim, bom se pa k vojakom. To mu bo že povedal.

Ježestana, ške v Euclidske kje ste pa z a d n j i tedaj. Pravite, da se dobi putra. Mlekar Starn mi je rekel, ga je m o r stran vredi 10 funtov, ker ga ni mogel produ-

V tisti igri "Vrnitev" sem del, da najbolj boli žensko srce, če ima dva moža. Še jaz sem z jokal. Občinstva je bilo polno dvorano Slov. društvenega ma.

Tamle pri Glasbeni mušic kjer me imate že tako zapisano ga za podpornega in častnega člana, če boste na koncertu hodnje nedeljo zapeli eno ali mene, pa lahko pričakujete še vedno drugih in mene tudi.

Joe Pograjc

iz londonskega radia

LONDON, 24. marca (Radio) (prejemna služba) — V oddaji v srbohrvaščini povdarja govornik, da naši sovražniki z vsami sredstvi, s propagando, prevo-ro, hujskanjem in nasiljem, denarjem in s pomočjo izdajal-skih elementov, poskušajo iz-kočiti, da bi se Jugoslavlani pri-kkali med seboj in na ta način napravili zanjjo več življenjskega prostora.

Naši prijatelji pa žele, da bi bili složni in močni. Oni hočejo, da bi Srbi, Hrvati in Slovenci a ne le ti sami, temveč tudi Bo-garji, igrali čimvečjo vlogo. Dv-akler bomo razdeljeni, bomo ve-no predstavljali le razbito in razpršeno vojsko.

Naš narod mora nastopiti složno, da se reši bede in ste-pi v vrsto naprednih narodov.

Podprimo borbo Amerike za dem-okracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varevalnih znanjk!

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
 6016 ST. CLAIR AVENUE
 Tel: ENdicott 3113

Moje življenje med gorilami

(Nadaljevanje z 2. strani)

bro osvetljena, kajti stala je na odprtini, katere je pogosto najti v džungli. Nekaj trenutkov je stala nepremično ter zrla name. Nato pa se je pričela premikati gošča za njo.

— Gospod — je zašepetal moj vodnik — to je njena družina, ki beži proč.

Iz pregibanja listov smo lahko uganili, v kateri se smeri umika družina. Živali so se razkropile v različne smeri v obliki pahljače ter na razdaljo tridesetih jardov. Pri tem ni bilo čuti niti najmanjšega glasu. Tudi samec, ki je stal pred nami, se ni niti premaknil, niti oglasil.

Par trenutkov je stal tako nepremično ter nas opazoval. Desnica mu je visela ob telesu, in z levico je držal vršič nekega grma. Nato pa je počasi obrnil svojo desno roko do sredine telesa ter zatem spustil krič, ki je bil naravnost strašen. Ko je dospel krič do svojega viška, je spustil roko zopet navzdol. Glas je šel z višine vedno nižje, a ni prenehal. Ko je zatem drugič dvignil svojo roko skoraj do lica, se je z roko vred dvignil tudi glas do take višine in s tako presenetljivo silo, da je vsakemu zledenela kri v žilah. Po moji cenitvi je trajal ta krič nekako petinštrideset sekund.

Domačina sta stala na svojem mestu nepremično. Noben izmed nas ni imel pri sebi nobenega orožja, z izjemo noža, katerega je nosil eden izmed vodnikov. Ko je končal samec svoj drugi krič, je stresel grm s svojega roko in sicer z velikansko silo. Kretanja, katero je napravil med kričanjem z desnice, je očividno pomenjala: — Podjditte proč! Izgubite se!

Mi pa se nismo premaknili. Nato pa se je ozrl na nas s presenečenim izrazom ter nam rahlo odprtimi usti, da je bilo videti tanko rdečo črto na ustnicah. To je bil znak njegovega

Nemško bombardiranje Casablance



Veliko jama, ki jo vidimo na sliki na levi, je naredila v tleh v Casablanci nemška letalska 500-funtna bomba. Na sliki v krogu je mati s svojim otrokom, ki je bil rešen izpod razvalin, na desni pa so jokojače ženske ob razvalinah svojih domov.

največjega zaščudjenja.

— Kdo pa ste pravzaprav? — si je mislil. — Takih stvari nisem še nikdar videl v gozdu.

Več kot eno minuto se gorila ni premaknila. Stala je ter strmela v nas, in mi trije vanjo. Nato pa se je počasi obrnila, spustila navzdol ter izginila v goščo. Občutil sem veliko olajšanje, kajti, če bi si bila gorila izbrala napad, bi bili vsi izgubljeni. Potok je bil globok le tri ali štiri inč in gorila bi lahko prišla preko njega. Da se ni poslužila napada, je izviralo očividno iz dejstva, da se mi nismo premaknili ter stali kot topi. Mislim sem, da je izginila vsa nevarnost.

Kakor hitro pa je izginila gorila v gošči, je rekel eden vodnikov: — Pojdite hitro, gospod. Prišla bo nazaj na boj ter nas bo vse ubila.

Domačini pripovedujejo, da se gorila nikdar ne bori, dokler se ne prepriča, da se nahaja v družini na varnem mestu. Nato se vrne na lice mesta, da se spusti v boj.

Jaz nisem imel nobene želje, da bi se prepričal o resničnosti

500 sovražnih letal



Na sliki so poljski letalci, ki so zadeli na ramena svojega tovariša Pietrzaka. Slika je bila posneta, ko so poljski letalci sestrelili 500 sovražnih letal.

in verodostojnosti te zgodbe. Zbežali smo ter bežali toliko časa, dokler nam ni zmanjkalo sapa.

Dotične gorile nismo videli nikdar več in to mi je prav ugajalo. Bila je približno prav tako visoka kot jaz ter dvakrat tako široka čez pleča. Proti taki živali bi bil šest inčev dolg nož brezvredno orožje.

Če srečate kako posamezno gorilo, katerekoli velikosti v džungli, ste lahko prepričani, da se nahajajo tudi druge v neposredni bližini. Gorila ne potuje nikdar sama, razen če je zelo mlada. Sempatam vidite katega odraslega sameca, ki hodi sam. Tak samec je na ženitovanjskem potovanju ter išče družico. Kakor hitro jo pa najde, je nikdar več ne zapusti in tudi ne družine. Samec ima po več žena, ki potujejo vse skupaj.

V namenu, da študiram življenje in navade goril, sem jih vjel veliko število ter jih imel pogosto v jetništvu več kot dnanajst. V jetništvu je gorila zelo žalostna ter skuša pobeg-

niti ob vsaki tudi najmanjši priliki, ki se ji nudi. Vsaka, tudi najmanjša vjeta gorila vas bo napadla. Metoda napada je slična oni odraslih goril. Skuša vas zagrabiti za noge s svojima nogama v namenu, da vas udari s svojima rokama.

Gorila se le redkokdaj smeje, šimpanz pa pogosto.

Gorila ima medel pojim o redu in pravici ter zna razločevati med pravico in krivico. S tem nočem pripisovati najvišjih lastnosti človeka gorili, vendar pa izjavljam to v namenu, da opravičim naziranje, da stoji gorila duševno in socialno na višjem stališču kot druge živali. Nobenega dvoma ni glede tega, da vodi gorila redno družinsko življenje in da ga vzdrži do smrti. Mati pogosto kara in kaznuje svoje mladiče.

Na podlagi neke ceremonije, o kateri trdi neki domačin, da jo je videl, bi človek sklepal, da ima gorila nekaj smisla za vlado. Dotični je videl celo družino, ki je sedela v krogu v kojega sredi se je nahajal oče.

Glede vlade je gorila bolj na-

The women of Britain fight in the Factories

TWO EXAMPLES

AIRCRAFT FACTORIES
40% WOMEN



ROYAL ORDNANCE FACTORIES
60% WOMEN



IN BRITAIN TODAY there are 6,750,000 women in full-time war jobs, and 350,000 in part-time work. This means that approximately one out of every two British women between the ages of 18 and 65 are engaged in war work. The poster pictured above shows the increasing percentage of women workers in two typical kinds of Britain's war factories.

Najmijaša šerifka



Virginia Sanderlin, stara 15 let, je bila imenovana za šerifko v Seattle, Wash. Poleg nje je njen boss, šerif Harlan Callahan.

predovala kot katerakoli druga žival. Samec vodi svojo družino na pohodu ter si zna pridobiti brezpogojno poslušnost. On izbere mesta, kjer družina počiva in prenoči ter da signal za nadaljnjo potovanje. Vsi člani družine ga brezpogojno ubogajo. Kadar pogine družinski oče, mu sledijo najstarejši možki v družini.

Stari samec izvaja podle patriarha ter je absoluten vladar. Družina ga uboga, a ni znano, če je to pripisovati strahu ali vpoštevanju. Gotova stvar pa je, da je to osnovni princip etike. Družina ene gorile je narod zase. Nikakega razmerja ni opaziti med različnimi družinami a v posameznih družinah je najboljšje soglasje. Gorila preživi redkokdaj dve zaporedni noči na istem mestu. S svojo družino potuje po gozdu od mesta do mesta ter išče hrane. Kjerkoli se nahaja družina, ko pride noč, tam si napravi tudi prenočišče.

Prostor taborišča izbere samec in to je precej težavna stvar, kajti v eni družini je pogosto več kot dvajset članov.

Znana ameriška prislovica "vsakdo dela, samo oče ne", navdaja najbrže tudi starega sameca, kajti on se ne poniža nikdar tako, da bi nabavljala družini hrano. On sedi dosto-

janstveno pod drevesom, dočim so drugi člani zaposleni z nabiranjem hrane.

Potom svojih izkušenj sem se prepričal, da napade gorila človeka, le v slučaju, če jo nadleguje. Domačini imajo neizmereno zaupanje v puško belega moža. V tem oziru sem doživel neko veselo zgodboico.

Eden izmed mojih spremljevalcev, kateremu sem poveril eno svojih pušk, je našel v gošči gorilo ter hotel streljati. Puška pa se ni izprožila, in moč je ves preplašen prihitel nazaj v taborišče ter kričal: — Gospod, puška je umrla.

Bila je namreč opremljena z varnostnim zaklepom, katerega je pozabil strelec odpreti.

Ko je puška odpevala svojo službo, je bila gorila zamorc tik za petami. Ustavil se je ter pričel s kopitom urno mahati pred licem živali. Nato je gorila pobegnila.

Vsi domačini se ne boje goril. Poznam nekega glavarja, ki je ubil gorilo z velikim krepelcem. Ta glavar je bil velik močan mož ter se je nahajal v gošči z dvema tovarišema, kojih eden je imel neko staro puško. Zadel so na veliko gorilo, in moč s puško je ustrelil nanjo ter jo lahko ranil. Razjarjena žival je zamorca napadla in glavar je medtem pobral velik krepelcec, ki je ležal v bližini ter udaril žnjim gorilo po sencu, vsled česar je slednja omedlela. Nato ji je zlomil s krepelcem roko. Lobanjo dotične gorile mi je ta glavar podaril ter sem jo prinesel seboj domov. Lobanja ni bila skoraj nič poškodovana, in smrt je nastopila vsled globoke omotice. Glavar pa se je kljub temu lahko postavljal, da je ubil gorilo.

Domačini ponavadi vprižarjajo love na gorilo s psičami. Oblasti jim ne dovoljujejo imeti modernega orožja, ker se boje vstaj. Francozi ne puste domačinom niti starih pušk kot so jih rabili v Ameriki v času državljanske vojne. Vsled tega imajo domačini le loke in pišče ter prastare puške na kresalo. S tem častiljivim orožjem love gorile. Ker ne morejo dobiti svinca, nabašejo svoje puške z majhnimi koščki železa ter uporabljajo v ta namen stare žebelje, katere poberejo iz desk ali zavrnjenih čevljev.

Jasno je, da s tem orožjem ne morejo dosti opraviti, a je naravnost občutljiva spretnost, s katero se poslužujejo teh starih pušk.

Mali oglasi

Izurjeni operatorji

na
BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)
VELIKIH STRUGALNIKIH
RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priklasite.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

Avtomobil

kupim, ako ga imate naprodaj. Pokličite Henderson 5840, ali pa se zglasite na 1054 E. 72 St.

Proda se

restavracijo, ki ima D-2 licenco. Nahaja se blizu tovarnen in je vse v dobrem stanju. Zelo dober promet. 580 E. 152 St., ali pa pokličite Glenville 5821.

Išče se

stanovanje s 5 ali 6 sobami, najraje hišo za eno družino; v družini so štiri odrasle osebe. Kdor ima za oddati, naj sporoči na 1246 Addison Rd.

Gas Ration Book

lost; listed in name of Christ Mandel Jr., 419 E. 157 St. Finder please return to: Mandel's Hardware, 15704 Waterloo Rd.

Žensko

ali dekle se išče za splošna hišna dela. Stanovanje 5 sob, v bližini poulične, dobra plača, nič pranja. Pokličite Washington 1900.

WAR BOND QUIZ

Q. May I have a Bond except so as to include the name of a coowner?
A. Yes; if the Bond is registered in your name alone, and if an excess holding does not result. The reissued Bond will bear the same issue date as the original Bond.

Q. May a creditor obtain information as to a debtor's ownership of War Savings Bonds?
A. The Treasury gives no information about the holdings of any person in War Savings except to that person or to such persons as have clearly established a legal right to the information.

Q. What will the Government do with money I pay for my Bond?
A. Your money will be put to work at once to help the Nation's war program.

Q. When will I make my income-tax report on the increase in the value of a War Savings Bond?
A. You may do either. You may report the increase in value of a War Savings Bond on your income tax report each year that you hold the Bond, or, you may wait until you redeem the Bond and then include the increase (the amount received over and above the price you paid for the Bond) as income for that taxable year.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

WSS 707E U. S. Treasury Dept.

Maybe You Know...

by A.M. CROSS

AT MORE THAN 150 RED CROSS CLUBS IN FOREIGN LANDS SEVERAL HUNDRED THOUSAND U.S. SOLDIERS HAVE FOUND RECREATION AND COMFORTS OF HOME.

FROM ICELAND TO IRAN AND ALASKA TO AFRICA, RED CROSS RECREATION AND HOSPITAL WORKERS ARE BRINGING CHEER INTO THE LIVES OF LONELY MEN.

25,000 RED CROSS NURSES ARE SERVING WITH THE ARMY AND NAVY. 30,000 MORE ARE NEEDED DURING 1943!

SQUIRE EDGEGATE

—An Opportunity for Another Fee

BY LOUIS RICHARD

BRONCHIAL COUGHS!

Due To Colds or Bronchial Irritation

Stop today at any good drug store and ask for a bottle of Buckle's CANADIAN Mixture (Triple Acting). Take a couple of sips at bedtime. Feel its instant powerful effective action spread thru throat, head and bronchial tubes. It starts at once to loosen up thick, choking phlegm, soothe raw membranes and make breathing easier. Don't wait—get Buckle's Canadian today. You get relief instantly. Only 45¢—all druggists.

Proves Wonderful For Itching Skin

To soothe itching, burning skin, apply medicated liquid ZEMO—a Doctor's formula backed by 30 years continuous success! For ringworm symptoms, eczema, athlete's foot or blemishes due to external cause, apply ZEMO freely. Soon the discomfort should disappear. Over 25,000,000 packages sold. One trial convinces. Only 35¢. Also 60¢ and \$1.00.

ZEMO

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

Ko si je Helena nekoliko opomogla od presenečenja, je dejal:

— Nimam naslova gospoda Montlaura, prepričan sem pa, da je v Parizu. Ko sem prišel v Orgeval, sem povedal ravnatelj kaznilnice, kaj bi rad. Takoj mi je pojasnil, da je že dognano, kdo so dečkovi roditelji.

— Pred dvema dnevoma je bil pri meni grof de Montlaur, — mi je pravil ravnatelj, — in tudi on je prišel pogledat, če ni naš mali jetnik njegov sin Gaston, ki mu je bil baje pred leti ukraden.

Ramon! — ga je prekinila Helena. — Ramon . . . išče svojega sina! O bože! . . . Ali ne gre tu za strašno prevaro?

— Takoj sem omenil ravnatelj, — je nadaljeval Vernier, — da vas bodo zelo zanimale podrobnosti tega poseta. Opisal mi je grofa Montlaura. Mož, visoke postave, močno siv, črne brade, bledega obraza in zelo lepo oblečen. Prišel je brez priporočilnega pisma, obrnil se je kar na postrežljivega ravnatelja, da bi ugotovil, če ni morda mali neznanec njegov sin. Razočaranje ga je baje zelo potrlilo. Ravnatelj je povedal, da se vrača v Pariz, naslova mu pa ni povedal.

Po Vernierovem odhodu je uboga žena omagovala pod težo svojih misli. Torej je pravilno domnevala, da jo bo Ramon iskal in da spozna njeno, zlasti pa Milčkovino nedolžnost.

Ni se motila. Morda mu je naključje pojasnilo vse in napočil je dan, ko hoče popraviti strašne posledice svoje prenegljenosti.

S kolikim veseljem bi mu odpuščala vse muke, vso to nezasluzeno kazen, ki jo je mučil z njo.

Ljubila ga je namreč še vedno kakor prve dni srečnega zakonskega življenja in dolga leta trpljenja so le še globlje pognala korenine njene ljubezni. Drhtela je in prebledela pri misli na trenutek, ko si zopet pogledata iz oči v oči.

Kaj pa če se moti? Morda se pa vrača Ramon še vedno srdit in trdno prepričan, da ga je varala z drugim. O, v tem primeru bi se prav nič ne bala stopiti predenj, pa naj jo v prvem navalu jeze tudi ubije. Prisilila bi ga, da bi jo poslušal. Bila je prepričana, da bi mu dokazala svojo nedolžnost. Znala bi si

zopet priboriti to bolno srce in ozdravila bi ga s svojo ljubeznijo.

Potem bi pa skupaj iskala Milčka in iztrgala bi ga iz brezna, kamor ga je pahnil v svoji prenegljeni jezi.

Jutri se odpelje v Pariz. Paul ji bo pomagal iskati Ramona. Najprej pojde k notarju, ki bo gotovo vedel, kje Ramon stane.

— Boš priden Claude? — je vprašala dečka pred odhodom. — Ne boš hodil nikamor, dokler se ne vrnem?

— Ne, gospa, opraviti imam še na vrtu, potem moram pa ponoviti zelo težko nalogo.

— Drago dete, — je zasepetala Helena, — kmalu te bova ljubila dva in upam, da dobiš kmalu bratca, da ti ne bo dolgočas.

In dolgo je objemala dozdevnega Clauda.

Claude je zrl za njo, kako je odhajala, videl je, kako mu je na razpotju še enkrat pomahala v pozdrav, potem se je pa vrnil na vrt s knjigo v roki in se začel pridno pripravljati za nalogo.

Kar je zaslišal za seboj najprej žvižg, potem pa glas, ki ga je tiho klical: — Milček!

Obrnil se je in odskočil od groze.

Izza ograje so se mu režali Slimak, Zefyrina in Panoufle. Vsi trije so bili praznično oblečeni. In deček je takoj spoznal svileni klobuk in dolg črn suknič, ki je bil Slimak v njem podoban podeželskemu notarju in ki ga je Milček v njem videl v oni grozni noči v Moisdonu.

— Eh, Milček, stopi bliže.

— Zdravo, Milček, kaj pa počenjaš?

— Pozdravljen, falot! Podaj nam vsaj roko.

— Ne poznam vas . . . je jecljal deček ves iz sebe od strahu.

— Oh! Ta je pa dobra! — je zadogrnjal Panoufle. — Ne pozna me. Prezira svoje prijatelje. Pljuje na očeta in mater!

— Ne poznam vas! — je ponovil deček. Strah, pomešan z gnusom, ga je spreletel po vsem telesu. Hotel se je rešiti. Ni mogel. Kolena so se mu šibila. Stal je nepremično, kakor okamenel, izbuljenih oči.

— Ne poznam vas . . . je ponavljal kar tja v en dan.

— Nehvaležnež! — je zagodrnjala Zefyrina.

— No, dobro, je menil Slimak, — če tajiš svojega očeta in mater, se bo treba pa pominiti. Takoj pridemo v hišo.

Šolarji obirajo bombaž



V Arizoni so se spravili šolarji na obiranje bombaža, katerega vidimo strpanega skupaj v velike "bale."

— V hišo . . . dobre gospo . . . Vi!

— No vidiš, — je pripomnil Panoufle. — Pomenimo se, go-lobček. Nisi dovolj bistre glave in ne razumeš takoj, da te lahko oče in mati takoj vzmeta s seboj, če le hočeta. Stopi bliže. Ni treba, da bi vsi ljudje vedeli, kaj imamo med seboj.

Deček je pa neprestano ponavljal:

— Ne poznam vas!

Toda zdrava pamet mu je svetovala, naj vsaj posluša, kaj mu lopovi pravijo. Zbral je vse sile in stopil k ograji.

— Kaj bi ga radi? — je vprašal pogumno, zroč jim neustraheno v oči.

— Kaj bi radi? — je ponovil Slimak.

— Razbiti ti gobec, in sicer takoj, ti paglavci ti nesramni, če nam ne odpreš vrat! — je zakričala Zefyrina.

— Molči vendar, Zefyrina, — je zagodrnjal Slimak. — Biti moramo previdni.

Milček se je znova ustrašil. Podoba je bila, da so se lopovi napili, da bi bili pogumnejši. Milček je dobro vedel, kakšni so, če ga imajo pod kapo.

Slimak je nadaljeval priliznjeno, zlovešče:

— Zapustil si nas, otrok, in nisi storil prav. Otroci morajo biti do polnoletnosti pri starših. Vrniti morajo svojim roditeljem vsaj deloma to, kar so roditelji storili za nje.

— Toliko žrtev! — je vzdihnila Zefyrina.

— Stroški za vzgojo! — je pripomnil Panoufle.

— Saj bi te lahko zahteval potom orožnikov, ki so tu blizu, — je menil Slimak.

Deček je zbiral pogum. Predrznost teh lopovov ga je gnala v obup.

— Ne drznete si! — je odgovoril mirno.

— Motiš se, dečko, — je zatrjeval Slimak. — Moji papirji so

v redu. Obdolživam, ki bi jih naperil proti nam, ne bo nihče verjel. Nasprotno; ti falot, ki si pobegnil z doma, da bi se lahko potikal po svetu, vedno si lagal pravici, zdaj pa lažeš še gospej, ki te je vzela k sebi.

— Lagal sem in še lažem, to-hip na vrtu, da bi mi ne bilo treba izdati vas.

— Nas izdati? — je ponovila Zefyrina. — Nas obdolžiti?

— Nas izdati? — je ponovil Slimak. — He, ste že slišali kaj takšnega!

— Fantič je mislil na to resno, — je pripomnil, obrnjen k svojima pajdašema.

In oči so se mu divje zaiskrile.

— Česa, česa neki? — je kričal Panoufle. — Dobro se od- dolžuješ . . . Lepo te tu vzgaja- jo! . . . Ti bi obdolžil svojega očeta, svojo mater in svojega starega prijatelja Panouflea? Česa bi nas pa obdolžil? Samo to bi ral vedel.

— Nikoli vas ne ovadim, ni- koli ne bom govoril o vas, rad bi samo pozabil, da sem vas kdaj poznal.

— Glej ga no, glej, — je menil Slimak cinično, — ta je pa dobra. Mati in oče sta me vzre- dila in vzgojila, ko bi jima pa lahko pomagal, jo odkurim.

— To je grda nevaležnost, — je godrnjala Zefyrina.

— Nespodobno, — je pritrdil Panoufle. — To se ne spodobi.

— Kaj torej hočete?

— Kaj hočemo, kaj hočem . . . je godrnjal Slimak . . .

In njegov pogled je postal strašen, izraz njegovega obraza je podivjal tako, da je deček prestrašeno odskočil.

— Kaj hočem . . . hočem, da se vrneš k nam.



BUY U.S. BONDS

— Nikoli.
— Takoj . . . In še več . . . Ta gospa, gospodinja, je očividno bogata . . .
— Da.
— V tej hiši so dragulji in denar . . .
— So.
— No torej! Hočem — in če me ne boš ubogal, te pretepem kot psa — hočem, da nam pokažeš, kje je denar te žene, kje so dragulji, in da jih nam pomagaš ukrasti. Hočem, da postane naš sokravec . . . potem pa da odideš z nami.

Slimak je bil grozen v svojem srdcu. Čutil je, da mu more samo groznja vrniti dečka.

— No, pogledajmo, kako govori, — je dejal Panoufle. — Ra- je hodim mirno pot, toda če je potrebno nasilje, se ga ne ustrašim. In zdaj je ugoden trenutek.

— Kaj nam odgovoriš, dečko?

— Odgovarjam, da ne prestopite praga te hiše.

Preplezajmo ograjo . . . na delo . . . na ulici ni nikogar . . .

Ena, dve, — je dejal Panoufle in zavihtel na ograjo, za njim pa Slimak, držeč v roki dolg nož, ki ga je bilo naglo potegniti iz žepa in odprl.

Deček je čakal, da prelezata ograjo. Videč, da bosta vsak hip na vrtu, je zaklical na ves glas:

— Vlomilci! Pomagajte, pomagajte! Morilci!

In ubral jo je proti hiši, kar so ga nesle noge. Na hiši je visel zvonec, ki je služinčad z njim naznanjala čas obeda in večerje. Deček je na vso moč pozvonil.

— Vlomilci! Vlomilci!
— Kaj se je pa zgodilo? — se je začul glas Paula Verniera; — sam je prihitel z vrtnarjem in sosedi pogledat, kaj je.

Deček se je takoj pomiril. Ozrl se je. Za ograjo ni bilo nikogar več.

— Kaj se je zgodilo? Kaj si videl?

Deček je stal molče, izbuljenih oči, odprtih ust, bled ko zid.

— Kaj je kdo bil tu?

— Ne, nikogar ni bilo . . . Oprostite . . . jaz . . . jaz . . . sem se bal. Nič ni bilo . . . Zdaj vidim, da sem se zmotil. Oprostite.

Možje so se razkropili po vrtu in preiskali vse koticke.

— Nikogar ni tu.

— Ne, nikogar, — je jecljal deček . . . Nikogar . . . Menda sem slabo videl.

— Saj bi si vendar nihče ne drznil vlomiti pri belem dnevu v hišo . . . Sicer pa v Moissellesu ni vlomilcev.

Možje so se zasmejala. Paul Vernier je zamišljeno gledal dečka. Kar je opazil, da omedle-va, Prestregel ga je pravočasno, da ni padel.

Deček se je onesvestil.

Helena se je proti večeru vrnila iz Pariza in ko so ji povedali, kaj se je bilo zgodilo v njeni odsotnosti, je bila zelo v

skrbeh in je bedela pri dečku, ležečem v salonu na divanu.

Milček nikakor ni hotel v posteljo. Smejal se je celo svoji strahopetnosti, a tudi sosedje drugi dan niso več govorili o njegovem strahu.

Deček je pa sklenil povedati vse svoji dobrotnici. Priznati ji je hotel, da se je zlagal, ko ji je pravil o svojih starših, prosil jo je hotel, naj ga reši in bil je prepričan, da bo njegova prošnja uslišana.

Ko se je pa dobra gospa vrnila iz Pariza, je spoznal po njenem obrazu, da jo je zadel nov udarec. Zato ni hotel z resnico na dan, temveč je sklenil še počakati. Mudilo se mu itak ni nikamor. Lopovi so gotovo zbežali.

Prosil je gospo, da bi smel prebiti večer kakor običajno v salonu, in prijazno je kramljal, da bi razvedril svojo dobrotnico.

Helena se je bila vrnila bridko razočarana, ker je zaman iskala Ramona.

— Gospod Montlaur me ni obvestil o svojem prihodu, — ji je odgovoril notar. Zadnji njegov dopis, poslan pred letom dni iz Veracruz, je bil ček, ki ga je podpisal in ki naj bi ga jaz izplačal. Od takrat nimam o njem nobene vesti.

Notar ji je pa vendar obljubil, da jo bo takoj obvestil, čim zve kaj o grofu. Ta obljuba jo je malo pomirila.

Deček je čital, da bi svojo dobrotnico razvedril. Kar je Helena začutila potrebo obuditi svoje spomine še s pogledom na slike, shranjene v albumu.

Vzela je iz predalčka album in se zagledala na krasen akvarel na prvi strani. Slikovito pokrajino, pročelje gradu s pre-

krasno teraso, obdano z balustrado iz bretonskega granita. Je slikala tik pred svojo posteljo. V ozadju je odražal zelen in mirni ocean vso krasoto mladnega jutra.

Helena je obujala spomine. Že takrat je strastno ljubila Ramona, pa je skrivala vročo ljubezen v svojem srcu.

Uboga mučenica je dolgo gledala sliko in solze so jih zalile oči.

(Dalje prihodnje)

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOŠI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za ohranitev in priredbe.

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zasterov in "draperies"
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odpri to ob večerih



Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

DANES JE ZADNJI DAN

da si nabavite

1943 AVTNO LICENCO

Pridite k
Euclid Body and Fender Repair
vogal Abbey Ave. in E. 185 St.
nasproti Woolworth's 5 in 10 trgovine

PRINESITE VAS CERTIFIKAT LASTNIŠTVA.
IN TUDI VAŠO 1942 REGISTRACIJSKO KARTO

Lee Hassett, Deputy Registrar

SAVE!
YOUR OLD PAPERS
CALL THE
SALVATION ARMY
HENDERSON 5357

OUR BONDS FREE THEIR BONDS



SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM . . .

'Enakopravnosti'

The Greatest Mother
in the World

WAR FUND 1943
AMERICAN RED CROSS